

Katoliški molitvenik za bolnike.

Katoliški
molitvenik za bolnike

v desetih jezikih

za uporabo dušnim pastirjem zlasti v bolnišnicah,

kakor tudi vsem prijateljem bolnikov in bolnikom samim.

Spisal

Adalbert Anderl,

duhovnik pri župni cerkvi sv. Jožefa v Leopoldovem mestu na Dunaji.

Deveti ali slovenski del.

Preložen v slovenščino po nemškem izvorniku, ki je potrjen
od visoko-častitega Dunajskega knezo-nadškofijstva.

NA DUNAJI.

Založil Adalbert Anderl.

Wien, II., Taborstrasse 19.

1897.

199653-B

9

Vsa prava se pridržê.

Tiskal Karol Fromme, c. kr. dvorna tiskarna na Dunaji.

Deveti del.

Bolnik, ki do svoje smrti v Boga zaupa in moli.
Obisk bolnikov in pomoč pri umiranju.

stran:

I. odstavek.	Besede bolnikom v tolažbo, poduk in opomin	7
II. „	Tri Božje čednosti (vera, upanje in ljubezen), kesanje, vaje v potrpežljivosti in udanosti v Božjo voljo	10
III. „	Spovedne molitve. (Ogledalo vesti in obžalovanje grehov)	12
IV. „	Obhajilne molitve	15
V. „	Molitve za sprejem svetega olja	18
VI. „	Molitve za odpustke	20
VII. „	Besede v poduk in tolažbo nevarno bolnim. Molitve in opomini za nevarno bolnega. Vzdihljeji bolnikovi	22
VIII. „	Molitve za umirajoče. Pomoč pri umiranju	31

Besede bolnikom v tolažbo, pouk in opomin.

„Pazite, čujte in molite, ker ne
véste, kdaj je čas.“

Mark. 13, 33.

1. — V imenu Boga Očeta †, in Sina †, in svetega Duha †. Amen.

2. — Oče naš, kateri si v nebesih! Posvečeno bodi tvoje ime, pridi k nam tvoje kraljestvo, zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih tako na zemlji. Daj nam danes naš vsakdanji kruh in odpusti nam naše dolge, kakor mi odpuščamo svojim dolžnikom in ne pelji nas v skušnjava, temveč reši nas hudega. Amen.

Češčena si Marija, milosti polna, Gospod je s teboj, blažena si med ženami, in blažen je sad tvojega telesa, Jezus. Sveta Marija, mati Božja, prosi za nas grešnike, zdaj in ob naši smrti uri. Amen.

3. — Verujem v Boga, Očeta vsegamogočnega, stvarnika nebes in zemlje. In v Jezusa Kristusa, Sina njegovega edinega, Gospoda našega. Kateri je bil spočet od svetega Duha, rojen iz Marije Device. Trpel pod Poncijem Pilatom, križan bil, umrl in v grob položen. Šel pred pekel, tretji dan od mrtvih vstal. Šel v nebesa, sedi na desnici Boga, Očeta vsegamogočnega, odtod bo prišel sodit žive in mrtve.

Verujem v svetega Duha, sveto katoliško cerkev, občestvo svetnikov, odpuščanje grehov, vstajenje mesa in večno življenje. Amen.

4. — Če zboliš, ljubi kristjan, povzdigni najprej svoje srce k Bogu, ki ti pošlje to bolezen — Bog te škuša; sprejmi torej bolezen od Boga nebeškega Očeta kot posebno milost, kakor je tudi Jezus Kristus voljno sprejel kelih bridkega trpljenja iz rok svojega nebeškega Očeta. Govori z Božjim Izveličarjem: „Ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi“. V bolezni lahko dotrpiš časne kazni, zadostiš za storjene grehe, vadiš se v čednostih in si nabiraš plačila za večnost. Zato združi svojo voljo z Božjo voljo in prosi iskreno Boga za milost, da bi mogel mirno in potrpežljivo prenašati bolečine.

Skrb za dušo naj bo edino tvoje opravilo: misli si, da je ta bolezen zadnja tvojega življenja, in zato se vestno pripravljaj za srečno zadnjo uro. Bolezni nam naznanjajo bližajočo se smrt in nam kličejo: „Bodite pripravljeni!“ Glej, da se spraviš pravočasno z Bogom! obžaluj iz srca vse svoje grehe, izpovej se jih odkritosrčno, in če ti spovednik svetuje, opravi veliko ali vesoljno spoved. (Izpraševanje vesti glej str. 13.) Ne odlagaj spovedi od dneva do dneva; bolezen se lahko shujša, in morebiti se boš le težko mogel spovedati ali pa tudi nikdar več ne. Če imaš sovražnika, spravi se ž njim nemudoma. Sprejmi najsvetejši zakrament Rešnjega telesa kot najboljše zdravilo za svojo dušo, pa tudi za telo — in kot popotnico v večno življenje. Sprejmi Jezusa z iskreno ljubeznijo kot svojega najboljšega prijatelja in pomočnika. Sprejmi tudi zakrament svetega olja z živo vero in s trdnim zaupanjem v Boga, vzlasti z udanostjo v Božjo voljo, ker ta sv. zakrament očisti dušo grehov,

jo potrdi v boju zoper zalezovanje hudičevo in tudi pospešuje telesno ozdravljenje, ako je duši v izveščanje.

5. — Ko si tako pomiril svojo vest, uravnaj tudi posvetne reči. Če imaš krivično blago, povrni ga; če si škodoval bližnjemu na dobrem imenu ali premoženju, skusi s trdno voljo poravnati krivico in popraviti storjeno škodo. Napravi svojo oporoko; ravnaj se po postavah, sicer je oporoka neveljavna in je vzrok mnogim nepotrebnim prepirom. Veliko sovraštva nastane, ako kdo umrje brez oporoke. Poskrbi v oporoki tudi za svojo dušo in ne pozabi dobrih del.

Ako ti ni mogoče, da se mučiš z dolgimi molitvami, z duhovnim branjem in premišljevanjem, zadostujejo tudi kratke molitvice in pobožni vzdihljeji. Vzemi v svoje roke sveti križ, premišluj pet ran Kristusovih, pritisni sveto razpelo na svoje srce in svoja usta, in reci: „O moj Jezus, svoje bolečine združim s tvojimi, rad jih hočem prenašati za svoje grehe.“ Nad tvojo posteljo naj tudi visi podoba preblazene Device. Do nje imej veliko zaupanje in se zateci k njej kakor k ljubljeni materi, ki te ne bo v bridkosti in žalosti nikdar zapustila. Častiti in klicati na pomoč pa moraš tudi angelje in svetnike Božje, ki so veliko pretrpeli zaradi Jezusovega imena.

6. — Če traja tvoja bolezen dolgo časa, sprejmi večkrat sv. obhajilo svoji duši na korist. Ako pa se shujša bolezen, naj ti ne upade srce, ampak stavi celo svoje zaupanje v Boga in privadi se misli, da boš zapustil ta svet, kjer nimamo stalnega prebivališča; saj nas čaka nebeška domovina. Človeku je odločeno enkrat umreti. Tukaj na zemlji smo tujei in

zatorej se moramo veseliti, da pridemo k svojemu nebeškemu Očetu, iz solzne doline k večnemu počitku, iz tega revnega življenja v večno srečno življenje k svojemu nebeškemu Odrešeniku.

Če še te plašijo grehi in ti vest še kaj očita, očisti svoje srce nemudoma v odkritosrčni spovedi; zadobil boš dušni mir, in nobena štrašilna misel te ne bo več mogla vznemirjati. Udaj se popolnoma v Božjo voljo in moli iz globočine svojega srca: „Oče nebeški, v tvoje roke izročim sebe in vse, kar imam; svoje življenje in smrt, svojo dušo in izveličanje, svoje časno in večno življenje. Tvoj sem živ in mrtev.“

Tri Božje čednosti (vera, upanje in ljubezen), kesanje, vaje v potrpežljivosti in udanosti v Božjo voljo.

7. — Vera. Verujem v tebe, o Gospod, pomnoži mojo vero. Verujem v tebe, o Gospod, ki si večna resnica. Ko bi tudi moral za te umreti, nočem te zatajiti. Verujem, da moj Odrešenik živi in bom poslednji dan vstal iz zemlje in gledal s svojimi očmi svojega Boga in Izveličarja. Verujem, o Jezus, da si ti Kristus, Sin živega Boga, ki si prišel na ta svet, ne da bi nas pogubil, ampak izveličal. Gospod, tvoja beseda ostane vekomaj! Verujem in za resnico spoznam, kar veruje in nas uči krščanska, katoliška cerkev. V tej veri hočem živeti in umreti. Verujem v Boga Očeta, ki me je vstvaril po svoji podobi, v Boga Sina Jezusa Kristusa, ki me je odrešil s svojo sveto krvjo, in v Boga svetega Duha, ki me je posvetil s svojo milostjo. Dodeli mi, o Gospod, milost, umreti v pravi veri in z mirno vestjo.

8. — Upanje. V tebe, o Gospod, zaupam, naj ne bom osramočen. Usmili se me, vir usmiljenja in vse tolažbe: usmili se me, ker v tebe zaupa moja duša in v senci tvojih perotij najde varno pribežališče. Gospod je moja luč in moje izveličanje, koga bi se bal? Gospod je varih mojega življenja, koga bi se plašil? Ko bi tudi hodil po dolini smrtnesence, ne bal bi se hudega, ker si ti z menoj, o Gospod. Gospod je moj pomočnik in moj ščit — srce moje zaupa vanj, in pomagano mu bo. Imamo priprošnjika pri nebeškem Očetu Jezusa Kristusa, ki je umrl za naše in grehe celega sveta in je nas spravil z Bogom. Gospod je milostljiv in usmiljen, prizanesljiv in pravičen. „Kakor resnično jaz živim,“ tako govori Gospod, „jaz nočem smrti grešnikove, ampak da se spokori in živi“. „Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil.“ O Gospod, želim umreti in biti pri Kristusu. Kdaj bom prišel pred obličje Gospodovo? Moja duša hrepeni po tebi, o Gospod, pelji mojo dušo iz ječe tega telesa v nebeško domovino, kjer bom vekomaj hvalil tvoje ime.

9. — Ljubezen. Ljubim te, o Gospod, moja moč, moje pribežališče in moj Odrešenik. Ljubimo Gospoda iz celega srca, ker on nas je prej ljubil. Moja ljubezen je križani Jezus, ki me je ljubil in sam sebe daroval za me. Moj Bog in moj Gospod! Moj Bog in moje vse! O Jezus, ljubim te, ker si ti mene ljubil; ljubim te čez vse, ker si ti moj Gospod, moj Bog, moja jedina in največja dobrota!

10. — Kesanje. O Bog, bodi milostljiv meni, ubogemu grešniku. Moj Bog, usmili se me po dobroti svoji in po obilosti svojega usmiljenja izbriši

pregrehe moje. Oče, pregrešil sem se zoper nebo in pred teboj in nisem več vreden, da bi se tvoj sin imenoval. Dojde naj mi, o Gospod, tvoje usmiljenje, in tvoj zakon bom spolnoval vedno, od vekomaj do vekomaj. Nič več me ne more ločiti od ljubezni Kristusove.

11. — Vaja v potrpežljivosti. Kogar Gospod ljubi, tega tepe in šiba vsakega otroka, katerega za svojega spozna. Sprejmi torej moja duša vse iz Božje roke prenašaj bolečine mirno in potrpežljivo; zakaj zlato in srebro se čisti v ognji, ljubljenci Božji pa v peči poniževanja. Naše sedanje kratko trpljenje se ne dá primerjati časti, katera nas čaka.

12. Vaja v udanosti v Božjo voljo. Oče moj, če je mogoče, naj odide ta kelih od mene, ali ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi. Kakor Bog hoče, tako se naj zgodi, ime Jezusovo bodi česčeno! Oče, zgodi se naj tvoja volja kakor v nebesih, tako tudi na zemlji. Ako smo dobro radi prejemale iz roke Božje, zakaj ne bi tudi hudega sprejeli od njega?

Spovedne molitve. (Ogledalo vesti in obžalovanje grehov.)

13. — Molitev pred spovedjo. Oče nebeški, usliši molitev, katero je opravil tvoj jedinorojeni Sin na lesu svetega križa: „Oče, odpusti jim, saj ne vedó, kaj delajo.“ Odpusti mi, usmiljeni Oče, zaradi te svete molitve grehe, s katerimi sem te razžalil. Neskončno usmiljeni Bog, dodeli mi po krvi Kristusovi milost, da sprejemem vredno in v svoje izveličanje zakrament sv. pokore. Mili in dobrotljivi Odrešenik in Izveličar Jezus Kristus! Prišel si zaradi moje duše z nebes in nočeš smrti grešnikove, ampak želiš, da

se spokori in živi. K tebi, ki si jedini zdravnik moji duši, pribežim. Daj mi spokorno srce, da se svojih grehov skesano in odkritosrčno spovem; izbriši vse moje grehe. Sveti Duh, razsvetli mi um, da vse svoje grehe prav spoznam; vžgi mojo voljo, da jih obžalujem s ponižnim in potrjim srcem in da trdno obljubim, te nikdar več ne s smrtnim grehom razžaliti. Vodi moj jezik, da se jih popolnoma in čisto spovem, podpiraj me, da zanje zadostim, da postanem deležen zaslug Kristusovih in zadobim odpuščanje vseh svojih grehov. Amen.

14. — Ogledalo vesti. (Za veliko ali vesoljno spoved.) Ali si bil vsako leto o velikonočnem času pri spovedi in sv. obhajilu? Da? Ne? Ali si kak greh v prejšnjih spovedih nalašč zamolčal? Ali si krivično blago povrnil? — 1^a zapoved: Ali si se norčeval iz vere in svetih rečij? Ali si imel brezverske pogovore? Ali si bil udan praznoveri? Nevoljen in nepotrpežljiv v skušnjavi in nesreči? Ali si dvomil nad Božjo previdnostjo? Zaničevanje dobrih opominjevanj? Kako si opravljal vsakdanje molitve? — 2^a zapoved: Bogokletje v besedi in djanji? Preklinjevanje? Božji rop? Nevredno sv. obhajilo? Pri-sega? Obljube? — 3^a zapoved: Božja služba ob nedeljah in praznikih? Si li poslušal pridige? Hlapčevska dela v dejanju ali z ukazi? Posvečevanje nedelj? — 4^a zapoved. Otroci: Ali si spoštoval in ljubil stariše? Si jim bil pokoren? Ali si jih zapustil v starosti in bolezni? Stariši: Krščanska vzgoja otrok? Ali si dovolil, da so hodili v slabe družčine? Ali si trpel slaba znanja? Si jim dajal slab vzgled? Gospodar (gospodinja) Skrb za posle? Krivica? Posli: poštenost? škoda? — 5^a zapoved: Jeza? Srd? Sovraštvo? Koliko časa? Žaljenje v besedah in de-

janjih? Pretep? Pobjo? Morilne ali samomorne misli? Nezmernost? Koliko časa? Trdosrčnost proti ubogim, bolnikom in zapuščenim? Ali si koga pohujšal? — 6^a in 9^a zapoved: Nečiste misli, želje, besede in dejanja? — 7^a in 10^a zapoved: Tatvina? Škoda? Previsoke obresti in odiranje ljudij? Goljufanje? Krivica? Ali si najdene reči za se ohranil? Ali si se udeležil krivičnih dejanj? — 8^a zapoved: Ali si lagal? Obrekoval? Opravljal? Zdražbe delal? sumničil?

Cerkvene zapovedi: Ali si se postil? Ali si izpolnjeval dolžnosti svojega stanu? Poglavitni grehi: Napuh? Zavist? Lenoba? Zamuda Božje službe? Življenje v nečistosti in pijančevanju? Koliko časa? Ali ti vest še kaj očita? Obtoži se ponižno in odkritosrčno vsega, česar se po dokončanem vestnem izpraševanju moreš spomniti.

15. — Popolno kesanje. O moj Bog! vsi moji storjeni grehi so mi iz srca žal, ker sem tebe, svojega preljubeznivega Boga, tebe, vso svetost in neskončno dobroto, ki te iz vsega srca ljubim, ž njimi razžalil. Trdno sklenem, s tvojo pomočjo svoje življenje poboljšati in vse, tudi smrt, rajši pretrpeti, kakor tebe svojega Boga še kedaj s kakim grehom razžaliti. Daj mi moč, da spolnim ta svoj sklep! Za to te prosim po neskončnem zasluženju tvojega Božjega Sina, našega Gospoda in Izveličarja Jezusa Kristusa. Amen.

16. — Molitev po spovedi. O Bog nebeški Oče usmili se me in ne dopusti, da bi bila dragocena kri tvojega Sina Jezusa Kristusa za me zastonj prelita; večja je namreč, o Gospod, tvoja dobrotljivost ko moja hudobija. V tvojem usmiljenju je moja rešitev. Gospod Jezus Kristus, ti vir življenja in

Izveličar celega sveta! Prosim te ponižno, sprejmi milostljivo mojo opravljeno spoved po zasluženju in priprošnji svoje najljubše Matere in vseh svetnikov Božjih. Kar mi pa zdaj in vselej še manjka na kesanju, trdnem sklepu in popolni spovedi, to nadomesti in dopolni ti po svoji veliki dobroti in svojem usmiljenju. Stori me deležnega sadu svojega bridkega trpljenja in s svojo krvjo operi moje grehe. O Bog sveti Duh, iz srca bi želel, da ne bi bil nikdar grešil. Daj mi milost, da bom spolnoval Božjo voljo in Bogu služil v gorečnosti in udanosti. Tvoja moč naj ostane zmiraj pri meni, tvoja luč naj mi vsikdar sveti, naj me vodi in pripelje do večnega življenja!

Preblažena Devica Marija, pribežališče grešnikov, usliši mene, ki kličem k tebi iz globočine srca. Podpiraj me v moji slabosti, pomagaj mi v vseh nevarnostih, ne zapusti me v škušnjavah, prosi za me ubogega grešnika zdaj in v smrtni uri. Prosite za me tudi vi svetniki Božji, vzlasti vi, ki ste po storjeni pokori v zvesti službi Božji vstrajali do konca. Tvoj sveti blagoslov, o Gospod, naj pride nad me in ostane naj zmiraj z menoj, da me potrdi in ohrani v tvoji sveti službi do zadnjega izdihljeja mojega življenja. Čast bodi Bogu Očetu †, in Sinu †, in sv. Duhu †, kakor je bilo od začetka sveta, zdaj in na večne čase. Amen.

Obhajilne molitve.

17. — Molitev pred sv. obhajilom: O neskončno usmiljeni Jezus! Dolga pot me čaka; pot iz tega sveta v večnost; tvoja najsvetejša volja naj se zgodi, srce moje je pripravljeno. Zapustiti hočem ta svet in se preseliti v večnost, ako si ti to za me

odločil. Pa kaj zamorem brez tebe, ki si pot, resnica in življenje? Pridi torej, usmiljeni Jezus, še pred mojo smrtjo. Pridi in ne mudi se, potrdi me z najsvetejšim zakramentom Rešnjega telesa, posveti me z najsvetejšim svojim mesom in svojo krvjo, da bom mogel vsled te nebeške hrane priti tja, kjer bom gledal od obličja do obličja tebe, ki si v najsvetejšem zakramentu Rešnjega telesa resnično pričujoč kakor Bog in človek, z dušo in s telesom, s krvjo in mesom. Kdaj bom prišel pred tvoje obličje, o Gospod, v tvoje stanovanje, v hišo svojega Gospoda? Želim te, moj Izveličar, prejeti kot pravo velikonočno jagnje, preden umrjem. Pridi v moje srce, združi se z menoj in ostani pri meni, dokler ni vse dokončano, dokler nisem premagal smrti. Obhajaj z menoj sveto večerjo in pripelji me k nebeški gostiji v hišo svojega Očeta. Pripravi mi tamkaj stanovanje, kakor si obljubil, da bom zmiraj pri tebi in se radoval s teboj na veke. Amen.

18. — Počeščenje presvetega zakramenta. Bodi mi pozdravljen, Gospod Jezus Kristus, Beseda Božja, Sin Device, jagnje Božje, sveta hostija, kruh angeljski; dušna hrana, popotnica umirajočih in zastava večnega življenja, bodi mi pozdravljena!

19. — Vpričo sv. hostije: O sveta večerja, v kateri se Kristus zavživa, spomin njegovega trpljenja ponavlja, se duša z nebeško milostjo napolnjuje in zastava večnega izveličanja podeljuje!

20. — Ravnokar pred sv. obhajilom: O Gospod! nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak reci le besedo, in ozdravljena bo moja duša. O Gospod! nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak reci le besedo, in ozdravljena bo moja duša. O Gospod! nisem vreden, da greš pod mojo streho,

ampak reci le besedo, in ozdravljena bo moja duša.

21. — Pri svetem obhajilu: Vživanje telesa Jezusa Kristusa bodi mi v dušni prid in blagor! Amen.

22. — Molitev po sv. obhajilu: Premišljuj nekoliko časa ljubeznivo združenje z nebeškim Odrašenikom, obudi živo vero v njegovo pričujočnost. Zahvali ga za velike telesne in dušne dobrote, ki ti jih je skazal v celem tvojem življenju, vzlasti pa za to, da hoče biti tvoja popotnica na potu v večnost.

Najdražji moj Jezus! Zdaj imam vse, kar mi je treba, da srečno dovršim svoje zemeljsko popotovanje. Imam tebe, ki si pot, resnica in življenje. Ti si pot in me vodiš varno in zanesljivo v nebeško domovino. Ti si resnica in razsvetljuješ temo in smrtno senco. Ti si življenje in me pelješ v večno življenje. Če prav hodim po dolini smrtnne sence, ne bojim se hudega; kajti ti si z menoj, moj pomočnik in moj branitelj.

23. — O križani Jezus, ki si ustanovil ta presveti zakrament v spomin svojega bridkega trpljenja in svoje smrti, ne dopusti, da bi bilo za me zastoj tvoje trpljenje in tvoja smrt.

Ti, ki imaš oblast odpuščati grehe, očisti me vsakega grešnega madeža, da bom mogel stopiti popolnoma čist pred tebe. Živi nebeški kruh, podpiraj mojo slabost s svojo milostjo, da ne obnemorem v zadnjem boju, da ne omahne moja vera, da se ne podere moje upanje in da nikdar ne ugasne moja ljubezen. Preljubeznivi Izveličar, naj bo ta sveta popotnica zastava mojega izveličanja. Zdaj naj mirno umrje tvoj služabnik, ker sem na lastne oči videl Izveličarja sveta in ga sprejel v svoje srce.

24. — Duša Kristusova, posveti me; telo Kristusovo, izveličaj me; kri Kristusova, napoji me; voda strani Kristusove, operi me; trpljenje Kristusovo, potrdi me; o dobrotljivi Jezus, usliši me; v svoje svete rane skrij me; ločiti se od tebe, ne pusti me; pred hudim sovražnikom brani me; ob uri moje smrti pokliči me, in k tebi priti pusti me, da s tvojimi svetniki hvalim te na vekov veke. Amen.

25. — Preblažena devica Marija, iz tvojega deviškega telesa je tvoj sin Jezus Kristus vzel meso in kri, s kterima me je zdaj nasitil. K tebi pribežim, izprosi mi milost, da ohranim ta preblaženi sad tvojega telesa in da sprejme tvoj sin, moj nebeški Izveličar, mojo dušo, ko se bo ločila od tega telesa, v svoje kraljestvo. Amen.

Molitve za sprejem svetega olja.

26. — Sveti zakrament poslednjega olja potrdi dušo, da se v zadnji sili srčno ustavlja hudičevim skušnjavam, in jo tudi očisti še ostalih grehov in madežev. Zategadelj naj zahteva bolnik pravočasno ta sv. zakrament, da se dobro nanj pripravi in da more sodelovati z milostjo tega zakramenta. Vendar ne smeš misliti, da bi moral po sprejetem zakramentu umreti, ampak trdno zaupaj, da boš ozdravel na telesu in duši, ako ti ni Bog v svoji sveti in nerazložljivi volji drugače odmenil; kajti naš ljubeznivi Gospod Jezus Kristus ni postavil tega svetega zakramenta nam v strašilo, marveč bolnikom v tolažbo, izveličanje in življenje. Sprejmi torej ta koristni pripomoček izveličanja, dokler si še pri popolni zavesti, in pripravi se nanj z veliko pobožnostjo. Tako boš zadobil odpuščanje grehov in pomnoženje milosti

Božje, da boš mogel vstrajno se ustavljati vsem skušnjavam.

27. — Molitev pred sprejemom svetega olja. Dobrotljivi Gospod in Izveličar Jezus Kristus, ti si nam dal v tem zakramentu po besedah svojega svetega apostola Jakoba tolažljivo obljubo: „Ako je kdo bolan med vami, naj pokliče mašnike cerkve k sebi, da molijo nad njim in ga mazilijo z oljem v imenu Gospodovem. In molitev vere bo rešila bolnika, in Gospod ga bo olajšal, in če je v grehah, mu bodo odpuščeni.“ Prosim te ponižno, da zadobim po svetem maziljenju in po tvojem največjem usmiljenju odpuščanje vseh grehov in večno življenje. Po svoji neskončni dobroti, o Jezus, s katero si ustanovil ta sv. zakrament, operi me vseh grehov, obvaruj me pred hudim sovražnikom, utrdi me v skušnjavah in dodeli mi srečen konec ali pa, ako je koristno mojemu izveličanju, povrni mi prejšnjo zdravje. Za to te prosim in molim po neskončnem tvojem zasluženju, kateri z Bogom Očetom in svetim Duhom enaki Bog živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

Moj Gospod in moj Bog! Usliši molitev svoje cerkve in bodi meni ubogemu grešniku milostljiv. Pridite mi na pomoč in prosite zame vsi ljubi svetniki Božji, vzlasti pa moji sveti patroni, da mi bo odpuščeno vse, kar sem se pregrešil s svojimi peterimi čuti. Odpusti mi, o Gospod, te grehe po pripomoči tega svetega zakramenta!

28. — Pri maziljenju vsakega izmed peterih počutkov moli iz dna srca, da ti Bog odpusti one grehe, katere si storil z njim, in daruj za grehe ono trpljenje Kristusovo, koje je voljno prenašal za tvoje grehe na istem čutu.

29. — Molitev po sprejetem zakramentu svetega olja. Dobrotljivi Jezus, sprejel sem zdaj oni sv. zakrament, katerega si ti postavil bolnikom v tolažbo in izveličanje. Zahvalim te za ta koristni pripomoček izveličanja svoje duše in svojega telesa. Daj mi, da postanem deležen moči tega svetega zakramenta, na katero stavim vse svoje zaupanje. Moj Jezus, izpolnil sem tvoj ukaz, katerega si nam dal po sv. apostolu Jakobu; zato te prosim, uresniči na meni svojo obljubo. Povrni mi zdravje, odpusti mi grehe, odženi hudega duha in odvrni od mene časno in večno smrt. Zapusti me, nečisti duh; ker zdaj sem ud Kristusov, maziljen s svetim oljem, da se bojujem za njegovo čast in svoje izveličanje. Sprejel me je Jezus, ki je tebe premagal. Zdaj se ne bojim več ničesar, če prav še hodim po dolini smrtne sence; zakaj moj Bog, v katerem vse premorem, je z menoj. Zdaj se vojskujejo zame njegovi sveti angelji, cela sveta cerkev s svojimi svetniki me podpira, in vrata peklena je ne bodo premagala. Zdaj imam zanesljivo zastavo njegovega usmiljenja in svojega izveličanja, ker sem oborožen s svetimi zakramenti. Prepričan sem, da bo moj Odrešenik izpolnil obljubo, katero nam je dal v tem svetem zakramentu, in v tem tolažljivem zaupanju hočem govoriti s sivolasim Simeonom: „Odpusti zdaj, o Gospod, svojega služabnika po svoji besedi v miru.“ Amen.

Molitve za odpustke.

30. — Z vsakim grehom si Boga razžalil in zaslužil kazen. Večno kazen ti je Bog odpustil z grehom vred, ali ne časnih kaznij, katere moraš še na tem svetu ali pa v vicah trpeti, razum če si jih izbrisal

s popolnim obžalovanjem. Zategadelj ti odpira katoliška cerkev svoje zaklade in za te obrača ali daruje ti zasluge Kristusove in svetnikov. Oni mesto tebe zadostujejo Božji pravičnosti, če si po sv. spovedi in sv. obhajilu zopet v belem oblačilu milosti Božje in si opravil predpisane molitve in dobra dela. Da se udeležiš odpustkov, moraš zatreti v sebi vsako grešno nagnjenje in se popolnoma udati v voljo Božjo; biti moraš pripravljen, vse bolečine in tudi smrt voljno prenašati kot zadostilo za kazni, katere si za svoje grehe zaslužil. S posebnimi popolnimi odpustki priteče sv. cerkev bolnikom in umirajočim na pomoč; tako zadobi tisti, ki izgovori presveti imeni Jezus in Marija v smrtni uri z usti ali vsaj v srcu, popolni odpustek.

31. — Dobrotljivi Jezus! Prosim te danes za vse potrebe celega krščanstva, kakor nas uči moliti katoliška cerkev. Mili Jezus, ki si katoliško cerkev izvolil za svojo nevesto in si za njo v svoji neizmerni ljubezni dal svoje življenje, prosim te pri tej ljubezni, razširi sveto katoliško cerkev, ohrani, zjedini in okinčaj jo z vsemi čednostmi. Mnogo sovražnikov jo obdaja, vidni in nevidni nasprotniki jo preganjajo, ohrani in obrani jo s svojo mogočno roko. Vodi tudi vse pastirje in predstojnike svete cerkve, vzlasti pa najvišjega poglavarja in očeta, rimskega papeža. Gospod, daj jim milost, da bodo mogli uspešno in blagonosno svojo službo opravljati. Podeli vsem vernikom v resnici pobožno srce in pravi stud in gnjus nad grehom, da ti bodo v svojem stanu vestno služili in večno izveličanje dosegli. Uniči in iztrebi vse zmote in krivovero in spreobrne uboge zapeljane duše zopet k jedino izveličavni veri. Dodeli vsem krščanskim knezom pravi mir in jedi-

nost, da kraljujejo tebi v čast in svojim podložnim vernikom v korist. O predobrotljivi Jezus, glej, koliko duš se pogubi, in usmili se revščine, katera tlači toliko žalostnih ljudij. Koliko jih je, ki še ne poznajo dobrote prave vere, in koliko jih bo pogubljenih zaradi grehov! Koliko jih je, ki živijo v mlačnosti in grehu, in kako malo je število onih, ki ti v resnici in iz srca služijo!

Prosim te torej, o Bog, po tvojem ljubem Sinu in njegovem bridkem trpljenju in smrti, pridi tej veliki revščini na pomoč.

Prosim te po neskončnem tvojem hrepenenju, da bi se izveličali vsi ljudje, in po ljubezni, s katero si dal svojega Sina v odrešenje sveta. Usliši mojo ponižno molitev in pridi na pomoč sveti cerkvi. Amen.

32. — Zdaj, dobrotljivi Jezus, sem opravil vse, kar se zahteva, da se zadobi odpustek. Upam torej, da mi boš skazal to veliko milost, da se udeležim odpustkov. Darujem ti vse, kar sem storil za pridobitev tega zaklada, in združim ga z vsemi tvojimi svetimi molitvami in s tvojimi dobrimi deli. Prosim in rotim te pri oni ljubezni, ki te je prignala z nebes na zemljo, odpusti mi vse moje grehe in vsled tega odpustka odzemi mi milostno vse kazni, ki bi jih moral v tem ali onem življenju po pravici trpeti. Amen.

Besede v poduk in tolažbo nevarno bolnim. Molitve in opomini za nevarno bolnega. Vzdihljeji bolnikovi.*)

33. — Kot glavni pripomoček zoper vse skušnjave in zalezovanje hudičevo služi klicanje presvetih

*) Opomini. Med vsemi dobrimi deli krščanske ljubezni do bližnjega je najbolj zaslužno in Bogu prijetno, če pripomoremo

imen Jezus in Marija in znamenje svetega križa. Okleni se trdno vere svete katoliške cerkve in govorijo neomahljivo s srcem in z usti: „Verujem vse, kar nam katoliška cerkev verovati zapoveduje. Zahvalim Boga, da me je poklical k tej pravi veri. Hočem živeti in umreti kot otrok katoliške cerkve.“

34. — Skušnjava k obupanju je najmočnejša in najbolj nevarna. Bolnika plaši mnogokrat veliko število storjenih grehov. On misli, da je slabo in neza-

bližnjemu do srečne smrti. S to krščansko ljubeznijo se reši marsikatera duša, ki bi bila sicer na veke izgubljena. Zaradi tega naj sorodniki in bolnikovi strežniki pred vsem skrbijo, da se bolnik opomni in pripravi o pravem času, da sprejme sv. zakramente. Prigovarjati treba bolniku ljubeznivo in krščansko. Če je bolnik nespokoren, opominjajmo ga, da naj ne odlaga pokore, ampak naj išče Gospoda, dokler ga še lahko najde; Bog ga v bolezni opominja, da naj zapusti pregrešno pot in se spokori. Če je bolnik druge narodnosti in ga ne razumimo, skušajmo ga s pomočjo te-le knjižice, če je v njej tudi njegov jezik, o pravem času pripraviti za svete zakramente. Če se pa v nobenem jeziku ne moreš z njim sporazumeti, skušaj mu z znamenji in kretanjem, s sklepanjem rok, s pobožnim pogledom k nebu ali pa s podobo svetega križa dopovedati vse ono, kar mu služi v izveličanje. Kdor streže bolniku iz ljubezni do Boga, se lahko tolaži, da mu bo Bog enkrat vsako, tudi najmanjše delo, vsak požirek vode, katerega je ponudil bolniku, bogato povrnil, in sicer na dan plačila, ko bode Gospod govoril k izvoljenim: „Resnično vam povem, karkoli ste storili enemu izmed najmanjših mojih bratov, ste meni storili.“ Vsi torej, ki strežejo bolniku, imajo najlepšo priložnost, da si naberejo obilo zaslug pri Kristusu.

Skrbimo zato, da premišljuje bolnik mnogokrat Križanega in poljubi razpelo; postavimo tudi predenj podobo preblažene Device, da išče pri njej pomoči. Pri nevarno bolnih ogibajmo se vseh nepotrebnih pogovorov; zakaj bolnik se mora pripraviti na srečno pot v večnost. Zato pa podpirajmo in tolažimo ga! Ne dopuščajmo preveč oseb k bolniku in zabavajmo ga s pobožnimi vzdihljeji in svetimi željami. Molitve, katere narekujemo bolniku, morajo biti primerne njegovemu

dostno opravljaj svoje spovedi. Boji se preveč bodoče sodbe in večnega pogubljenja. Da torej premagaš to nevarno skušnjavo, vzlasti če te vznemirja prejšnja mlačnost in nehvaležnost zoper Božje usmiljenje, premišljuj dostikrat neizmerno ljubezen in usmiljenje Božje in neskončne zasluge Jezusa Kristusa. Sveti apostol Pavel Boga imenuje očeta usmiljenja. Bog bolj išče naše izveličanje kot mi sami. On nas išče, kakor dobri pastir svojo izgubljeno ovčico. On nas bolj ljubi, kakor mati svoje dete. On noče smrti grešnikov, ampak da se spokori in živi. „Če se nevernik spokori,“ takó govori Gospod, „ne bom se spominjal vseh njegovih pregreh.“ Z odkritosrčnim, skesanim vzdihljejem more grešnik zadobiti odpuščanje grehov, če ima le trdno voljo poboljšati se, in kolikor je mogoče, svojih grehov se spovedati. Cestnar, o katerem nam pripoveduje sv. evangelij, je komaj izgovoril s skesanim srcem besede: „Gospod, bodi milostljiv meni ubogemu grešniku,“ in bil je opravičen. Izgubljeni sin je komaj padel na kolena, in oče njegov ga je objel in mu odpustil ves dolg. Tako ravna nebeški Oče z nami, če se skesano k njemu povrnemo. Bog je

stanju, vzlasti pa molimo ž njim vero, upanje in ljubezen in obudimo v njem kesanje, udanost v Božjo voljo in hrepenenje po nebesih. Pri narekovanju ali čitanju ne govorimo preglasno, da bolniku ne delamo težav; ne čitajmo prehitro in ne preveč na enkrat, ampak počasi in prenehajmo večkrat s čitanjem, da zadobi bolnik časa premišljevat, kar je slišal. Opozorimo ga, da zadostuje, če moli samo v srcu ali v mislih z nami, in da ni treba z usti moliti. Poškropimo večkrat postelj in sobo z blagoslovljeno vodo, in če bolnik leži v zadnjih izdihljajih, molimo molitve za umirajoče. Narekujmo tudi zadnje izdihljeje za umirajoče, vzlasti pa izgovarjajmo dostikrat presveti imeni Jezus in Marija.

obljubil, da bode onim, ki v njega zaupajo, vse dal, kar jim je v izveličanje.

35. — Glavni vzrok našega zaupanja v usmiljenje Božje pa je trpljenje Jezusa Kristusa. Kdor ima resnično voljo, ni se mu treba bati večnega pogubljenja, ker je Jezus za nas na križu umrl, da nas večne smrti reši. To naše zaupanje potrди tudi obljuba Jezusa Kristusa, da nam bo vse dal, za kar ga prosimo: „Resnično, resnično vam povem, karkoli boste prosili Očeta v mojem imenu, vse vam bo dal.“ Ta obljuba velja tudi za grešnike, saj je Jezus rekel: „Vsak, kdor prosi, dobi.“ Kdor torej s spokorjenim srcem prosi za svoj dušni blagor, bo brezdvomno sprejel od Boga vse milosti in pripomočke, kateri so mu potrebni, da izveliča svojo dušo.

36. — Obudi tudi veliko zaupanje v priprošnjo Marije matere Božje in v pomoč angeljev in svetnikov, ki tudi za te prosijo. Sveta cerkev imenuje Marijo pribežališče grešnikov, naše življenje, naše upanje. Marija se tudi usmili zapuščenih, saj še nikdo ni ostal zapuščen, kdor je pod njeno varstvo pribežal. Ravno takó prosijo vsi drugi svetniki pred prestolom Božjim za naše izveličanje in nam pomagajo v zadnjem boju. Pokličí na pomoč vzlasti svetega Jožefa, svetega nadangelja Mihaela, svetega angelja variha in vse svetnike, katere si v zdravih dneh posebno častil.

37. — Če postaneš malosrčen in nevoljen nad svojo boleznijo in velikimi bolečinami, premišluj, koliko so morali sveti mučeniki trpeti za Jezusa Kristusa, kako so jih trpinčili, sežigali, mučili, mesarili in pohabljali. Vse muke, katere je le izumila paganska brezsrčnost in grozovitost, so pre-

našali. Posebno pa prevdarjaj in pomisli bolečine, katere je prenašal nedolžni Jezus iz gole ljubezni do nas. Premisli, da si z nevoljo ne zmanjšaš bolečin, in če le z nevoljo trpiš, boš moral tukaj in tamkaj v drugem življenju trpeti. Če pa potrpežljivo trpiš, si boš olajšal bolečine, časno kaznen, ki bi te čakala v vicah, boš že na tem svetu dotrpel in si zaslužil tem večje plačilo v nebesih. „Vaša žalost se bo spremenila v veselje,“ je rekel Jezus.

38. — Križ je znamenje našega izvoljenja k izveličanju. Bog očisti svoje ljubljence že v tem življenju s križem in trpljenjem. Pomisli, koliko bolečin in dolgotrajnih boleznij je Bog večkrat svetnikom naložil. Kličimo s svetim apostolom Pavlom: „Naše sedanje kratko trpljenje se ne dá primerjati časti, katera nas čaka.“ Konečno prosi Boga potrpežljivosti, ker tudi ona je milost Božja, in udaj se popolnoma v Božjo voljo.

Če ravno ne more priti bolnik osebno v cerkev, vendar je lahko tam v duhu in v mislih, ker mu je mogoče moliti, ljubiti, hvaliti in prositi Jezusa Kristusa nebeškega Izveličarja v presvetem zakramentu Rešnjega telesa. Ravno takó se lahko v duhu udeleži svete maše in lahko daruje potrpežljivo in udano Bogu vse svoje bolečine in nadloge. Bolnik naj tudi iskreno hrepeni in želi sprejeti nebeškega Izveličarja v presvetem zakramentu.

39. — Nekateri le preradi mislijo, da pride smrt prezgodaj, ko so še v najlepši, cvetoči dobi življenja. Ti naj pomislijo, da je zemeljsko življenje zmiraj polno nevarnostij, težav in skrbi, da čakajo človeka zmiraj le nove priložnosti h grehu, in čim dalje živi, tem večja je nevarnost, da se večno po-

gubi. Zato so svetniki Božji hrepeneli po smrti. Sveta Terezija se je razveselila vsakokrat, ko je ura odbila; kajti minul je čas ali trenutek, v katerem je bila v nevarnosti, da izgubi svojega Boga. Sveti mučeniki so v najlepši dobi svojega življenja z veseljem šli v smrt. Sveti Duh govori: „Blagor mrtvim, ki v Bogu zaspijo, oni si odpočijejo od truda, in njih dobra dela gredo za njimi.“ Mi smo samo popotniki v tej solzni dolini in nimamo tukaj obstoječega mesta. Zahvali Boga, da te ni poklical k sebi, ko si še bil v smrtnem grehu, temveč ti je dal prilžnost, da se spoveš in sprejmeš svete zakramente za umirajoče. Morebiti hočeš še dalje živeti, da bi delal oestro pokoro. Bodi prepričan, da je Bogu najbolj prijetna pokora, če s spokornim in potrjim srcem voljno sprejmeš smrt iz njegove roke.

40. — Če te obidejo misli na sovraštvo in nespravljivost, pomisli na Gospodovo zapoved: „Ljubite svoje sovražnike.“ Ne smemo upati od Boga odpušanja grehov, ako ne odpustimo bližnjemu. Če te je sovražnik razžalil, pomisli, kolikokrat si ti Boga razžalil. Posnemaj svetnike. Sv. apostol Jakob je še pred svojo smrtjo svoje tožnike objel, sv. Štefan je molil za one, ki so ga kamenjali. Pred vsem pa poglej na Jezusa Kristusa, ki je še na lesu svetega križa v najhujših bolečinah k svojemu nebeškemu Očetu molil za svoje sovražnike in zaničevalce. Njega posnemaj in odpusti vsem iz srca.

41. — Nekatere plaši v smrti uri žalostna misel na ženo ali moža, na otroke, sorodnike in domačine, katere bo moral zapustiti. Pomisli, da je Bog najboljši oče, ki bo najboljše skrbel za nje. Reši svojo dušo, in ko boš v nebesih, moreš svojim ljubljenim zaostalim s svojo priprošnjo pri Bogu

veliko pomagati. Tam v nebesih imaš še boljše prijatelje, kakor tukaj na zemlji: tam najdeš Jezusa ljubljenega Odrešenika, Marijo ljubeznivo mater in vse ljube angelje in svetnike Božje. Če prav so tvoji sorodniki ubogi, ne boj se: Bog, ki živi ptice pod nebom, bo tudi za nje dobro skrbel.

42. — Litanije v čast bridkemu trpljenju Jezusa Kristusa.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Bog Oče nebeški,

Bog Sin, Odrešenik sveta,

Bog sveti Duh,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Jezus, za trideset srebernikov prodan,

Jezus, kruh življenja,

Jezus, ki si na oljski gori krvav pot potil,

Jezus, od angelja potrjen in potolažen,

Jezus, od Judeža s poljubom izdan,

Jezus, od Judov vjet in zvezan,

Jezus, od svojih učencev zapuščen,

Jezus, pred Ana in Kajfa peljan,

Jezus, za uho udarjen,

Jezus, po krivici zatožen,

Jezus, od Heroda zasramovan,

Jezus, za Barabo stavljen,

Jezus, z jermeni neusmiljeno bičan,

Jezus, s trnjem kronan,

Jezus, na sramotno smrt obsojen,

Jezus, s težkim križem obložen,

Jezus, vse obleke oropan,

Jezus, z žebli na križ pribit,

Usmili se me v smrtni uri!

Jezus, na križu zaničevan,
Jezus, s kisom in žolčem napojen,
Jezus, kateri si svojo dušo izročil v roke
nebeškega Očeta,

Jezus, s sulico na desni strani preboden,
Jezus, iz katerega strani je pritekla kri in
voda,

Jezus, v nov grob položen,
Jezus, kateri si od mrtvih vstal,
Bodi mi milostljiv, o Jezus, v smrti uri!
Prizanesi mi, o Jezus, v smrti uri!

Skušnjav in obupa,

Vsega greha,

Zalezovanj hudičevih,

Nepokoja in grozne muke nemirne vesti,

Stisk in malosrčnosti,

Greha in kazni greha,

Zapuščenosti,

Nesrečne smrti grešnikov,

Večne smrti,

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ; zanesi
nam, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ; usliši
nas, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ; usmili
se nas, o Gospod!

Gospod usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .

Gospod, ne kaznuj nas po naših grehih, in ne
ravnaj z nami po naših hudobijah.

O moj trpeči in umirajoči Jezus, dodeli mi
po svojem križu in svoji smrti milost, da se

Usmili se me v smrti uri!

Reši me, o Jezus!

v tvoji ljubezni ločim s spokornim srcem od tega sveta.

43. — Molitev k Bogu Očetu. Ti si vstvaril moje telo in mojo dušo in si ju združil k časnemu življenju. Ti ju bodeš zopet ločil, kadar bo tebi dopadlo. V tvojo voljo sem popolnoma udan. Pridi v moji zadnji uri in me pokliči, kadar hočeš. Ozri se na svojo stvar in ne dopusti, da bi se pogubila duša, katero si vstvaril po svoji podobi in katero je odkupil tvoj Sin Jezus Kristus s svojo krvjo.

44. — Molitev k Bogu Sinu. Najljubeznivši Jezus! Popolnoma udan v tvojo presveto voljo, sem zdaj pripravljen umreti. Vsa moja narava se sicer upira umiranju ter bojim se priti pred tebe, svojega sodnika. Toda trdno zaupam na tvojo neskončno dobroto in usmiljenje, da me boš odvezal grehov.

45. — Molitev k Bogu sv. Duhu. O Bog sveti Duh, ki si me tolikokrat v svetih zakramentih posvetil in s Sinom enaki Bog živiš in kraljuješ, ti me kličeš po časni smrti k sebi. K tebi želim priti, ki si izvir vse ljubezni. Prosim te pa, dodeli mi, o tolažnik žalostnih, srečno zadnjo uro in odpusčenje vseh mojih grehov.

46. — Bolnik prosi Marijo in svetnike. Še nikoli ni bilo slišati, da bi bil zapuščen, kdor je pod tvoje varstvo pribežal. V tem zaupanju kličem k tebi. Ne zapusti me v smrtni uri. Kadar me bodo obšle smrtne bolečine, kadar me bodo plašili moji grehi in strašili hudobni duhovi, tedaj, o preblazena devica Marija, pridi mi na pomoč. Saj te imenujemo pomočnico umirajočih, tolažnico žalostnih in pribežališče grešnikov. Bodi moja pomoč v zadnjih bojih časnega življenja.

47. — Molitev za srečno zadnjo uro. Gospod Jezus Kristus, Bog dobrote in usmiljenja! Ponižnega srca, skesan in osramôčen se približam pred tvoje obličje, da ti priporočim svojo zadnjo uro. Kadar me bodo odrevenele noge opominjale, da se mi bliža konec življenja na tem svetu, tedaj, o usmiljeni Jezus, usmili se moje uboge duše! Kadar bodo moje nemirne in zbegane oči v grôzi bližnje smrti svoj pojêmajoči, môtni pogled obračale na sveti križ, tedaj, o usmiljeni Jezus, usmili se moje uboge duše! Kadar se bodo moja ušesa vedno bolj zapirala človeški govorici, odpirala pa tvoji besedi, ki izreče neovrgljivo sodbo o moji prihodnji, večni usodi, tedaj, o usmiljeni Jezus, usmili se moje uboge duše! Kadar mi vsi počutki odpovejo ter mi izgine ves svet in bom težko vzdihoval v hudem zadnjem boji in smrtnih bridkosti, tedaj, o usmiljeni Jezus, usmili se moje uboge duše! Kadar se moja duša prikaže pred teboj in prvič zagleda neminljivo svetlobo tvojega veličastva, o ne zavrzi je tedaj izpred svojega obličja, temveč sprejmi jo milostno v število svojih izvoljencev. Amen.

48. — Sveti nadangelj Mihael, podpiraj me v zadnjem boju, da ne bom obsojen po smrti! O sveti angelj varih, ne zapusti me in brani me zoper vse napade sovražnika, pomagaj mi rešiti mojo dušo, da se na veke ne pogubi. Amen.

Molitve za umirajoče. Pomoč pri umiranju.*)

49. — Bolnik naj obudi, če je še pri zavesti, vero, upanje, ljubezen in druge čednosti, in sicer

*) Opomin. Ker zdaj ne more več bolnik sam za se veliko moliti, naj moli za njega duhovnik ali kdo drugi

tako-le. Verujem vse, kar je Bog razodel in kar veruje in uči sveta katoliška in apostolska cerkev. Upam, da mi bo naš Gospod Jezus Kristus po svojem neskončnem usmiljenju milostljiv. Upam, da bom po zasluženju njegovega bridkega trpljenja in po priprošnji preblazene Device in vseh svetnikov zadobil večno življenje.

Ljubim te, o Bog, iz celega srca; želim te ljubiti z ono čisto ljubeznijo, s katero te ljubijo angelji in vsi izvoljeni v nebesih. Iz ljubezni do tebe obžalujem vse svoje grehe, s katerimi sem tebe in svojega bližnjega razžalil. Iz ljubezni do Boga odpuščam iz srca vsem, ki so me kedaj razžalili ali me sovražijo. Vse pa, katere sem jaz z besedo ali dejanjem razžalil, prosim milo in ponižno odpuščanja. Mirno udan v Božje naredbe hočem prenašati svoje bolečine in z boleznijo zadostiti za svoje grehe.

50. — Sprejmi o Bog nebeški Oče dopadljivo moje trpljenje. Združi, o Gospod Jezus Kristus, moje trpljenje s svojim. Dodeli mi milost, o sveti Duh, da prenašam potrpežljivo svojo bolezen. Usmili se, o mila mati Božja, svojega revnega otroka.

O angelj varih, čuvaj me in ne zapusti me v smrtni sili. O vsi svetniki Božji, vzlasti moji patroni, prosite za me, da mi bo Bog milostljiv in usmiljen.

izmed navzočih oseb. Rahlo naj narekuje večkrat bolniku v kratkih odstavkih molitvice in pobožne vzdihljeje (počasi in razločno, ali ne preglasno), da ostane v milosti Božji. Pošropimo tudi večkrat bolnika z blagoslovljeno vodo, toda pazimo, da mu s tem ne delamo sitnosti. Lepa navada je, da umirajoči pokrižajo svoje otroke in domačine in jih s spodbudnimi besedami opominjajo k bogaboječemu življenju za čas in večnost.

51. — Kadar se bolniku podaje večna luč. *) Gospod Jezus Kristus! Že se bliža čas mojega umiranja; dan se je nagnil, in mrači se. Ostani pri meni, luč sveta, odsvit večnega Očeta, solnce pravičnosti. Smrtne sence me obdajajo. Užgi v mojem srcu luč svoje ljubezni, da mi sveti v večno življenje. Amen.

52. — Udanost v Božjo voljo. Ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi, o Gospod! Kakor tebi dopade, tako naj se zgodi, ime Gospodovo naj bo hvaljeno. Bog je moj Gospod, kar je dobro in dopadljivo v njegovih očeh, to naj stori, moje srce je pripravljeno. Gospod, tukaj na zemlji me tepi, le prizanesi mi v večnosti.

53. — Hrepenenje po nebesih. Želim ločiti se in biti pri Kristusu. Kedaj bom prišel k tebi in stopil pred tvoje obličje? Moja duša hrepeni samo po tebi, o Gospod; ne mudi se in pelji jo iz ječe, zakaj moje srce ni mirno, dokler ne počiva v tebi!

54. — Zadnji vzdihljeji umirajočega. Molim te, živi, pravi Bog. Verujem v tebe, o večna resnica. Zaupam na te, o neskončna dobrotā. Ljubim te iz celega svojega srca. Iz ljubezni do tebe, neskončna dobrotā, mi je srčno žal, da sem tebe kedaj razžalil.

55. — O Jezus, kmaļu bom stopil pred tebe, svojega sodnika; usmili se me. O Jezus, ne dovoli, da te izgubim. O Jezus, tebi živim, o Jezus, tebi umrjem, o Jezus, tvoj sem živ in mrtev. V tvoje roke izročim svojo dušo, usmili se me, o Jezus.

56. — Sveta Marija, mati Božja, prosi za me. Obrni, devica Marija svoje milostljive oči na me in

*) Nikdar ne držimo sveče tako, da bi njena luč škodovala bolnikovim očem.

pokaži mi Jezusa. Marija, mati milosti, mati usmiljena, varuj me pred sovražnikom in sprejmi me v smrtni uri. O Marija, ne zapusti svojega stroka v največji nevarnosti in skaži se, da si moja mati!

57. — Sveti nadangelj Mihael, vojskuj se za me, da se na strahoviti sodbi ne pogubim na veke. Sveti angelj varih, tebi se priporočim, ne zapusti me!

58. — Vsi svetniki Božji, prosite za me in pridite mi na pomoč zdaj in v smrtni uri. Sveti Jožef, pomočnik umirajočih, prosi za me! Vsi moji sveti patroni, prosite za me!

59. — Umiram, o Jezus, v trdnem zaupanju na tvoje neskončne zasluge. Obžalujem, o Jezus, svoje grehe. V tvojih Božjih rokah, o Jezus, želim umreti. Tvojemu presvetemu srcu, o Jezus, izročim svojo revno dušo. Pridi, o Jezus, nemudoma in reši me! Pridi, o Jezus, in potrdi me!

60. — Jezus, Marija in Jožef, pomagajte mi! Jezus, Marija in Jožef, bodite zmiraj v mojem srcu! Jezus, Marija in Jožef, bodite vselej v mojih mislih! Jezus, Marija in Jožef naj bodo moje zadnje besede! Jezus, Marija in Jožef, vam živim in umrjem!

61. — O Jezus, v tebe verujem, na te zaupam in tebe ljubim nad vse. Jezus, bodi meni ubogemu grešniku milostljiv! Gospod Jezus Kristus, sprejmi mojo dušo! V tvoje roke, o Jezus, izročim svojo dušo.

62. — Molitve katoliške cerkve za umirajoče. *)

*) Znamenja bližajoče se smrti: Žila zmiraj bolj slabi, postaja bolj rahla in nitkasta, zaostaja in tudi preneha večkrat biti; noge in roke omrznejo. Bolnik želi priti iz postelje na drugi kraj ali drugo ležišče. Giblje roke in se igra s prsti, kakor bi hotel kaj pipati ali iskati, in nemirno premetuje roke sem ter tje. Senci omrznejo in upadejo. Ravno

Litanije: Gospod, usmili se nas! Kriste, usmili se nas! Gospod, usmili se nas!

Sveta Marija,
Vsi sveti angelji in nadangelji,
Sveti Abel,
Vsa družba pravičnih,
Sveti Abraham,
Sveti Janez Krstnik,
Sveti Jožef,
Vsi sveti očaki in preroki,
Sveti Peter,
Sveti Pavel,
Sveti Andrej,
Sveti Janez.
Vsi sveti apostoli in evangelisti,
Vsi sveti učenci Gospodovi,
Vsi sveti nedolžni otročiči,
Sveti Štefan,
Sveti Lovrenc,
Vsi sveti mučeniki,
Sveti Silvester,
Sveti Gregor,
Sveti Avguštin,
Vsi sveti škofje in spoznovalci,
Sveti Benedikt,
Sveti Frančišek,
Sveti Kamil,

Prosi (prosite) za njega (njo)!

tako upade brada, in oči se nehoté zasolžijo. Bolnik zmiraj težje diha, njegove oči izgubé svoj lesk, otrpnejo in se prevlečejo s tanko kožico. Zadnji izdihljeji se vrstijo zmiraj v večjih prestankih, in večkrat se zdi, da je bolnik že izdihnil svojo dušo. Zaradi tega se nikdar ne prenaglamo in ne oznamimo navzočim smrti prej, dokler se nismo o njej do cela prepričali.

in oblastij; v imenu serafimov in kerubimov; v imenu očakov in prerokov; v imenu apostolov in evangelistov; v imenu svetih mučenicov in spoznavalcev; v imenu svetih menihov in puščavnikov; v imenu svetih devic in vseh svetnikov in svetnic Božjih. Še danes bodi tvoje mesto v miru in tvoje prebivališče v svetem Sijonu. Po istem Kristusu Gospodu našem. Amen.

64. — Usmiljeni Bog, dobrotljivi Bog! Bog, ki po svojem velikem usmiljenju odpuščaš grehe spokornikom in z odpuščanjem tudi odjemlješ kazni za grehe, poglej milostljivo na svojega služabnika (svojo služabnico) in usliši njegove (njene) prošnje. Zakaj iz celega svojega srca spozna skesano vse svoje grehe in prosi za nje odpuščenja. Prenovi v njem (njej), predobrotljivi Oče, vse, kar je po človeški slabosti pokvarjeno in po prevari hudičevi popačeno, in sprejmi ta odrešeni ud med ude skrivnostnega telesa, sv. cerkve. Usmili se njegovega (njenega) vzdihovanja, usmili se njegovih (njenih) solz; samo na tvoje usmiljenje je stavil(a) svoje zaupanje, zato naj najde pri tebi milost in usmiljenje. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

65. — Preljubi brat (preljuba sestra)! Priporočam te vsemogočnemu Bogu in te izročim tvojemu stvarniku. Ko boš plačal(a) s smrtjo dolg človeške nature, naj te Bog vzame k sebi, ki te je naredil iz ila zemlje. Angelji Božji naj pridejo tvoji duši nasproti, ko se bo ločila od telesa. Zbor apostolov, ki bo sodil svet, naj te čaka, zmagovita četa svetih mučenicov naj te pozdravi, družba spoznavalcev naj te z lilijami v rokah obda, zbor radujočih se devic naj te sprejme, srčni objem v naročju večnega miru naj te združi z očaki, Jezus naj

ti pokaže svoje milo in veličastno obličje ter naj te postavi v število svojih izvoljencev, ki ga zmiraj obdajajo. Grozovite tmine, prasketajoči ogenj, mučne bolečine naj ti ostanejo povsem neznane. Strahoviti peklenški duh s svojim krdelom naj se umakne, trepetaje naj odbeži v strašno zmešnjavo večne noči, ko te zagleda priti v spremstvu angeljev. Bog naj se vzdigne, in njegovi sovražniki se bodo ražškropili, in vsi, ki ga črtijo, bodo zbežali pred njegovim obličjem. Izginili bodo kakor dim; kakor se spusti vosek pred ognjem, tako se bodo izgubili brezbožni pred Božjim obličjem. Pravičeni pa naj se veselé in radujejo pred obličjem Gospodovim. Vse peklenške čete naj se osramoté, in služabniki hudičevi naj ti ne škodujejo. Kristus, ki je bil za te križan, naj te reši vseh muk. Kristus, ki je tudi za te umrl, naj te reši večne smrti. Kristus, Sin živega Boga, naj te pripelje v kraj večnega miru in nebeškega veselja. Ta dobri pastir naj te spozna za svojo ovčico, naj te odveže vseh tvojih grehov ter te postavi na svojo desnico v število izvoljencev, da boš gledal svojega Odrešenika od obličja do obličja, da boš zmiraj pri njem in gledal s presrečnimi očmi večno Resnico in boš užival v družbi izvoljenih sladkost Božje ljubezni na veke. Amen.

66. — Molitev. Tebi, o Gospod, priporočamo dušo tvojega služabnika (tvoje služabnice), in te prosimo, Gospod Jezus Kristus, Odrešenik sveta, podeli tudi tej duši, za katero si prišel po svojem usmiljenju na svet, da pride v Abrahamovo naročje. Spoznaj, o Gospod, svojo stvar; saj ni od tujih bogov vstvarjena, ampak od tebe, jedino pravega in živega Boga. Zakaaj ni Boga razun tebe, in nič se ne more primerjati tvojim delom. Tvoja pričujočnost, o Gospod,

naj ga (jo) napolni z veseljem. Ne glej več na njegove (njene) grehe in zmote, katere je storil (storila) po svoji slabosti in po hudičevi zvijači. Grešil (grešila) je sicer, pa tebe, Boga Očeta, Sina in svetega Duha ni zatajil(a), ampak ohranil(a) je vero. Bil(a) je vnet(a) za Božjo čast in je molil(a) verno Boga, stvarnika vseh rečij.

67. — Kadar se je duša že ločila od telesa.*)

Pridite na pomoč, svetniki Božji! pridite nasproti, angelji Gospodovi! Sprejmite to dušo in jo zanesite pred obličje Najvišjega.

V. Naj te sprejme Kristus, ki te je poklical, in v Abrahamovo naročje naj te peljejo angelji.

R. Naj sprejmejo tvojo dušo in jo zanesejo pred obličje Najvišjega.

V. Večni mir mu (ji) daj, o Gospod!

R. In večna luč naj mu (ji) sveti!

V. Gospod, usmili se ga (nje)!

R. Kristus, usmili se ga (nje)!

V. Gospod, usmili se ga (nje)!

Oče naš . . .

V. In ne pelji nas v skušnjava;

R. Temveč reši nas hudega!

V. Večni mir mu (ji) daj, o Gospod!

R. In večna luč naj mu (ji) sveti!

V. Vrat peklenških!

R. Reši njegovo (njeno) dušo, o Gospod!

V. Naj počiva v miru.

R. Amen.

*) Kadar poškopimo truplo rajnega, recimo: „Z nebeško roso naj blagoslovi tvojo dušo Bog Oče, Bog Sin in Bog sveti Duh. Amen.“

V. Gospod, usliši mojo molitev!

R. In moje vpitje naj k tebi pride!

Molimo. Tebi priporočimo, o Gospod, dušo tvojega služabnika (služabnice) N., da, ker je svetu odmrl(a), tebi živi; in kar je po človeški slabosti v življenji zagrešil(a), mu (ji) po svoji neskončni dobroti odpusti in izbriši. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.
